



בש"פ 4870/18 - סוהיל יחיא נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4870/18

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: סוהיל יחיא

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
19.6.2018 במ"ת 56836-05-18 שניתנה על ידי כבוד
השופט ח' סבאג

תאריך הישיבה: ט"ו בתמוז התשע"ח (28.6.2018)

בשם העורר: עו"ד ראפי מסאלחה

בשם המשיבה: עו"ד קובי מושקוביץ

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת ח' סבאג) במ"ת 56836-05-18 מיום 19.6.2018, בגדרה הוחלט להורות על הארכת מעצרו של העורר עד תום ההליכים.



עיקרי כתב האישום ותסקירי שירות המבחן

2. נגד העורר הוגש כתב אישום בעבירה של חבלה מחמירה (סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק)); עבירות בנשק (החזקה ונשיאה) (סעיף 144(א) רישא לחוק); ושיבוש מהלכי משפט (סעיף 244 לחוק).

3. על-פי המתואר בכתב האישום, בנו של העורר פגע בטעות ברכבו של נואף חבשי (להלן: נואף) בעת שנהג על טרקטור. בין העורר ונואף, התגלע סכסוך בשאלת הפיצוי על הנזק. בהמשך סיכמו השניים להיפגש בחלקת אדמה המצויה בבעלות העורר. העורר נסע למפגש ברכבו, כשהוא מצויד באקדח וכדורים. נואף ומספר אנשים נוספים המתונו לעורר בנקודת המפגש, והוא עצר את רכבו במרחק של כ-20 מטרים מהם. נואף התקרב אל העורר עם רדתו מהרכב, והעורר ירה לעברו מספר יריות. אחד מהקליעים פגע באיזור האגן, ונואף נפל על הריצפה כשהוא מדמם וחבול. בעקבות הדברים, התקרב בנו של נואף, אדהם חבשי (להלן: אדהם), אל העורר, והעורר ירה גם לעברו מספר כדורים. אחד מהכדורים, פגע ברגלו השמאלית של אדהם, והוא נפל על הארץ. העורר נס מהזירה, והתחבא אצל קרובי משפחתו במשך מספר ימים.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי בקשה להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. ביום 27.5.2018 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה תוך שהוא "מבקש שתישמר [לו] הזכות לטעון [...] לעוצמת הראיות כדי להטות את הכף לשחרור ללא איזוק". בית המשפט קבע אפוא שיש ראיות לכאורה לאישומים, והורה על הגשת תסקיר מעצר מאת שירות המבחן. בתסקיר שהוגש ביום 13.6.2018, צוין שהעורר נשוי ואב לארבעה ילדים, וכי הוא בעל עסק פעיל וללא רישום פלילי קודם. שירות המבחן התרשם כי העורר אינו בעל דפוסי עבריינות מושרשים, אך לצד זאת התרשם כי הוא מתקשה לקבל את הסיטואציה בה הוא נמצא, ומציג גישה קורבנית ביחס לאירועים. שירות המבחן התקשה להעריך את הסיכויים להישנות התנהגות דומה מצדו בעתיד. שירות המבחן ציין גם שמשיחה עם נואף, עלה שהסכסוך בינו לבין העורר לא נפתר; שחרור העורר ממעצר, "עלול להוביל לתגובה פוגענית מצד המשפחה". שירות המבחן לא ראה להמליץ על שחרורו של העורר למעצר בית, גם לא בפיקוח אלקטרוני, משום שאין באלה כדי למנוע סיכון להידרדרות הקונפליקט ולהישנות התנהגות אלימה. יכולים, על-פי התסקיר, להיווצר מצבי פגיעה פוטנציאליים משמעותיים.

החלטת בית המשפט המחוזי

5. ביום 19.6.2018 נתן בית המשפט המחוזי החלטה בבקשת המעצר, היא מושא הערר שלפני. בית המשפט תאר תחילה את עיקרי עובדות כתב האישום ותסקיר שירות המבחן, תוך שהוא קובע ש"ככלל אין בית המשפט סוטה מהמלצה שלילית של שירות המבחן וכי בעבירות המיוחסות בדרך כלל דינו של המבצע מעצר עד תום ההליכים". העורר טען בפני בית המשפט המחוזי שבניגוד לאמור בכתב האישום, ישנן ראיות המצביעות על כך שהוא ירה במתלוננים רק לאחר התגרות וניסיון תקיפה מצדם. בית המשפט קבע שעדים רבים אחרים מסרו בהודעותיהם על התרחשות כפי העובדות שבכתב האישום, ומכאן שהוא מבוסס לכאורה דיו. בית המשפט הוסיף, כי ישנה הודעה אחת התומכת בגרסת העורר, אך גם על פיה, המתלוננים התגרו בעורר טרם הירי, אך לא תקפו אותו.

6. בית המשפט התייחס גם לטענת העורר לפיה נפל פגם בתסקיר שירות המבחן, בשל המשקל שניתן בו לכפירתו



באישומים, ונקבע שאין ממש בטענה זו. שירות המבחן ציין שהוא מתקשה להעריך את הסיכון הנשקף מהעורר על רקע הפער שבין המתואר בכתב האישום, שביחס אליו הוסכם על קיומן של ראיות לכאורה, לבין העמדה שאותה הציג העורר, אך לא זקף את הדברים לחובתו של העורר. בית המשפט הוסיף ואמר שהסכסוך בין העורר למתלוננים רלוונטי לקביעת המסוכנות, כיוון שיש בו כדי להשפיע על הסיכוי להישנות האירועים. לאור האמור, ובהיעדר נסיבות חריגות המצדיקות סטייה מהמלצת שירות המבחן, הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

מכאן הערר שלפני.

טענות הצדדים

7. בנימוקי הערר, ובדיון שהתקיים ביום 28.6.2018, טען העורר שהמתלוננים איימו עליו בטרם ירה בהם, והפנה לראיות התומכות לכאורה בגרסתו לאירועים. עוד טען, כי שירות המבחן שגה בכך שזקף לחובתו את הפער שבין גרסתו, לבין העובדות המתוארות בכתב האישום, והתעלם מעברו הנורמטיבי ונטול העבר הפלילי. העורר גם קובל נגד "הכשרת קביעת שירות המבחן לפיה העורר יעצר בשל איומי בני משפחת המתלונן". לדבריו, אין לזקוף לחובתו נתונים אשר אינם נוגעים ישירות אליו ואל התנהגותו, ומכל מקום, מדובר בסכסוך נקודתי, ולא סכסוך בין "משפחות וחמולות" אשר עתיד להמשיך ולהתפתח.

8. ב"כ המדינה טען שיש לדחות את טענות העורר, הן ביחס לחולשתן של הראיות לכאורה בעניינו, הן ביחס למסוכנותו. לשיטתו, העורר מנסה לאחוז את החבל משתי קצותיו ביחס לשאלת הראיות לכאורה. מחד גיסא, הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ובית המשפט החליט בהתאם לכך על קיומן; ומאידך גיסא, הוא מבקש כעת לכפור בקיומן של ראיות אלה ולנהל עליהן דיון. מכל מקום, טען ב"כ המדינה, הראיות לכאורה מוצקות, ואין ממש בדברי העורר ביחס לחולשתן. ב"כ המדינה הוסיף שכפירתו של העורר באישומים לא עמדה לו לרועץ בתסקיר, וכי אמנם אין לזקוף לחובתו את התמשכות הסכסוך בינו לבין המתלוננים, אך זהו שיקול שיש לשקול במסגרת הערכת הסיכון הטמון בשחרור ממעצר. בהקשר זה הוסיף ב"כ המדינה שכלי ביצוע הפשע, האקדח, טרם נמצא, ועובדה זו מגבירה את הסכנה להישנות האירועים, ואף לאסקלציה בהם.

דיון והכרעה

9. לאחר שנתתי דעתי על טענותיהם של ב"כ הצדדים, אלו שמטעם העורר בכתב, ואלו שמטעם שני הצדדים בעל-פה, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות. כידוע, החלטה על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו תלויה בשלושה: קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו; התגבשותה של עילת מעצר; ושליטת האפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה. בענייננו, העבירות בהן נאשם העורר מקימות לחובתו חזקת מסוכנות סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, כך שהמעצר הוא הכלל וחלופת מעצר היא החריג שיישקל במקרים היוצאים מן הכלל (והשוו: בש"פ 668/18 פלוני נ' מדינת ישראל (29.1.2018)).

10. עובדות כתב האישום מצביעות על כך שהעורר ירה לכאורה לעבר המתלוננים מספר כדורים, וגרם להם לפציעות חמורות. העורר הצטייד באקדח קודם ההגעה למקום העימות, וביצע את הירי בלא התגרות של ממש מצד



המתלוננים. נסיבות אלה, מעצימות את המסוכנות הנשקפת ממנו, ותומכות בחזקת המסוכנות הסטטוטורית. גם הנחה, לטובת העורר ובהתאם לגירסתו, לפיה הוא ביצע את הירי רק לאחר התגרות וגילוי כוונות תקיפה מצד המתלוננים, אינה סותרת את חזקת המסוכנות.

11. גם אם יש קושי בדברי שירות המבחן, על הקושי להעריך את מסוכנות העורר בשל "פער גדול בין הנסיבות בגין הוא נעצר, לבין התייחסותו אליהם, והאופן בו הוא רואה את הדברים", הרי שלא היתה זו הסיבה היחידה שבגינה נמנע שירות המבחן מהמלצה על שחרורו של העורר מהמעצר. שירות המבחן אמר את אשר אמר גם בהתבסס על אופיו של העורר, ולאור התרשמותו מהמצב ב'שטח', אשר עודנו 'נפיץ' באופן המגביר משמעותית את הסיכון בענייננו (והשוו: בש"פ 2751/18 אבו עסא נ' מדינת ישראל, פסקה 23 וההפניות שם (1.5.2018)). הדברים מתחדדים על רקע העובדה שהאקדח שבאמצעותו בוצע הירי, טרם נמצא. גם בכך יש קושי. והעיקר – חרף העדר עבר פלילי, התפרץ העורר לכאורה עד כדי כך, כמתואר, בעקבות עניין של מה בכך; הא למדנו על המסוכנות הרבה.

12. אשר על כן, החלטתי לדחות את הערר.

ניתנה היום, כ"ב בתמוז התשע"ח (5.7.2018).

ש ו פ ט